

גוֹבֵר הַסִּיכּוּי לְשִׁינּוּי הַמְּשֻׁטָּר בְּאִירָאן

מאת: אייל פיטר

לקראת סוף חודש דצמבר החלו תושבים רבים באיראן לצאת במחאות והפגנות נגד "משטר האייתולות" האכזרי במדינה (האייתולה היא דרגה דתית גבוהה באסלאם השיעי). המהומות פרצו במחאה על המצב הכלכלי הקשה הפוקד את המדינה שנים רבות והחריף מאוד לאחרונה. הבעיות הכלכליות שאיתן אזרחי איראן מתמודדים באות לידי ביטוי, בין השאר, במחירי דלק גבוהים. זאת למרות העובדה שאיראן היא מיצרניות הנפט הגדולות בעולם. נוסף על כך קיים במדינה מחסור במים בגלל בצורת ממושכת וגם היעדר חשמל במשך שעות רבות ביממה. המוחים ברחובות מגיעים מכל גווי

קשת החברה האיראנית - החל מסוחרים בבזארים (שווקים) ונהגי משאיות ועד לסטודנטים וצעירים. כמעט בכל חלק במדינה הגדולה מתרחשים עימותים בין אזרחים לבין כוחות הביטחון, המגנים על המשטר. זהו ככל הנראה האיום הגדול ביותר על שלטון האייתולות מאז המהפכה האסלאמית במדינה בשנת 1979. במהפכה האסלאמית סולק מאיראן השאה (סוג של מלך פרסי) ואת מקומו תפס האייתוללה חומייני, אשר שימש כמנהיג העליון של המדינה בעת המהפכה. עם תפיסת השלטון הנהיג חומייני בכל רחבי איראן משטר נוקשה המתנהל לפי חוקי האסלאם השיעי. לאחר מותו

של חומייני, בשנת 1989, תפס את מקומו האייתוללה עלי הא'מנאי והוא עומד בראש המדינה מאז ועד היום. המצב הכלכלי הקשה באיראן, לצד הנזקים שנגרמו לה במלחמת "12 הימים" בחודש יוני 2025, הובילו את איראן לבעיות פנימיות רבות והן גורמות למתחים וכעסים בקרב האוכלוסייה. נשיא ארצות הברית, דונלד טראמפ, דואג לתמוך במפגינים האיראנים ולחזק את רוחם. "תמשיכו להפגין, העזרה בדרך", אמר הנשיא. עדיין לא ברור אם נחישות המפגינים תצליח להכניע את המשטר הקשוח, אבל מה שבטוח הוא שההיסטוריה של איראן נכתבת מחדש בימים אלו.